

Реферат на тему: "Вільям Шекспір — митець світової літератури"

Вільям Шекспір

Реферат з світової літератури на тему: Вільям Шекспір

ВИЛЬЯМ ШЕКСПІР

(1564-1616)

Створені три з зайвим сторіччя тому трагедії, історичні хроніки і комедії Шекспіра живуть дотепер, хвилюють і потрясають уяву глядачів. Кращі театри світу і видатних акторів понині вважають для себе іспитом і щастям поставити і зіграти шекспіровський спектакль.

Побачивши такий спектакль або просто прочитавши п'єсу Шекспіра, ви захочете, напевно, дізнатися побільше про те, хто створив ці твори. Але це не так просто.

Про життя великого драматурга збереглося мало зведень. Шекспір не писав спогадів і не вів щоденника. Немає в нас його листування із сучасниками. Не збереглися і рукопису п'єс Шекспіра. До нас дійшло лише декілька документів, у яких згадуються різні обставини його життя. Кожний із цих документів, навіть якщо в ньому лише декілька слів про Шекспіра, досліджуваний і витлумачений. Найрідшими історичними цінностями рахуються ті деякі клаптики паперу, на яких рукою Шекспіра написано декілька рядків або просто коштує його підпис.

Потрібно було покласти дуже багато праці, щоб ми могли прочитати тепер про Шекспіра те, що повинний знати про нього кожний утворена людина.

Вільям Шекспір народився 23 квітня 1564 року в маленькому англійському містечку Стратфорд, розташованому на річці Ейвон. Його батько був ремісником і купцем. Розповідь про дитинство і юність Шекспіра повний барвистих подробиць. Проте наука не може визнати їх цілком достовірними. Коли Шекспіру було деяким більш 20 років, йому прийшлося раптово покинути Стратфорд. Молодий Шекспір відправлявся в Лондон.

Опинившись у незнайомому місті без засобів, без друзів і знайомих, він, як підтверджують поширені легенди, заробляв перший час на життя тим, що вартував у театру коней, на яких приїжджали знатні добродії. Пізніше Шекспір став служити в театрі. Він стежив, щоб актори вчасно виходили на сцену, переписував ролі, траплялося, заміняв суфлера. Словом, задовго до того, як великий драматург вивів на сцену своїх героїв, він дізнався нелегке закулісне життя театру.

Пройшло декілька років. Шекспіру почали доручати маленькі ролі в театрі, пізніше отримавшим назву "Глобус", спектаклі якого мали успіх у Лондоні. Актором Шекспір так і не став, але його висловлення про акторське мистецтво, а головна, чудова майстерність у побудові п'єси, свідчать про різке знання законів сцени.

Втім, Шекспір писав не тільки п'єси. Його вірші — сонети пленяли сучасників і

продовжують захоплювати нащадків силою почуттів, глибиною думки, добірністю форми. Читачі можуть особливо добре оцінити шекспіровские сонети, завдяки чудовим перекладам.

Але головною справою для Шекспіра, пристрастю всього його життя була робота драматурга, створення п'єс. Велична майстерність Шекспіра як драматурга. Мова його трагедій відрізняється незвичайним багатством і мальовничістю. Його драматургія займає почесне місце в репертуарі театрів усього світу.

Радісна радість життя, прославляння здорового, сильного, відважного, що яскраво відчуває, що сміло думає людини — от основне в перших п'єсах Шекспіра — комедіях: "Приборкування перекірливої", "Комедія помилок", "Сон у літню ніч", "Багато шуму з нічого", "Дванадцята ніч", написаних у 1593-1600 р. У них виражена важлива для епохи Відродження думка: людини потрібно судити не по сукні, не по знанню, не по стані і багатству, а по його поведінці й особистим якостям.

Важко знайти у світовій драматургії п'єсу таку ж казково — веселу, ясну, чарівну, як "Сон у літню ніч". Поетична уява Шекспіра породила в ній фантастичні, близькі до народних казок уяви Гірничного Зернятка, Павутинки, Метелика. Їхня участь у долі люблячих призводить до щасливої розв'язки.

Але шляхетним гуманістичним ідеям Відродження не призначено було перемогти в ту жорстоку епоху. Шекспір із гиркотою це відчуває. У його таких п'єсах теж виражені ідеї Відродження, але фарби п'єс стають мрачніші. Він зображує сутичку прекрасних ідеалів Відродження із суворою діяльністю. У творчості Шекспіра починає звучати тема загибелі героїв, особливо дорогих йому, що утілюють світлі гуманістичні ідеї.

Юний Ромео і Джульєтта — герої першої великої трагедії Шекспіра (1594) — полум'яно люблять один одного. Любов їх нашоується на непереодоліму перепону — стародавню ворожнечу сімейств. У нерівному поєдинку з віковими забобонами, із кривавими і безглуздими законами, Ромео і Джульєтта гинуть. Але у їхню любові, що не змирилась з упередженням старовини, укладення високо моральних перемог. П'єси Шекспіра йшли на сцені лондонського театру "Глобус". Театр "Глобус" був схожий на круглий загін під відкритому небом. Приїжджий іноземець, що відвідав у 1599 р. перше уявлення Шекспіра "Юлій Цезарь", назвав театр "Глобус" будинком із солом'яним дахом — він мав на увазі дах над сценою. Своя назва театр одержав від статуї Геркулесу, що підтримує плечами земна протока.

Після постановки "Юлія Цезаря" із 1601 по 1608 р. Шекспір створив самі великі свої трагедії: "Гамлет", "Король Лір", "Макбет", "Отелло".

Датський принц Гамлет гірко уболює про мертвого батька. Але раптом він із страхітливостю дізнається: він не помер, він був убитий. Вбивця — рідний брат убитого, дядька Гамлета — не тільки успадкував престол покійного короля, але і одружився на його вдові — матері Гамлета.

У трагедії зображено, як Гамлет спочатку розвінчує лицемірство коронованого злочинця, а потім і мстить йому за смерть батька. Але це тільки зовнішні події п'єси.

Трагедія малює складні і важкі роздуми шляхетної людини про природу зла, про

порочне королівське подвір'я, про ліцимірство, що таїться в палацевих стінах, про хвороби, який уражений сторіччя, немов би "вивихнутий у своїх суглобах". Великий російський критик В.Г.Белінський писав про Гамлете: "Це душу, породжена для добра і ще в перший раз побачивша зло у всієї його мерзенності".

Самітність Гамлета — це самотність людини, що випередив свій час, знаходиться з ним у трагічному розладі і тому гине.

У останні роки творчості Шекспіра (1608-1612) його п'єси набувають іншого характеру. Вони віддаляться від реального життя. У них звучать казкові, фантастичні мотиви. Але й у цих п'єсах — "Перикл", "Зимова казка", "Буря" — Шекспір засуджує деспотизм і своєвладдя, підводиться на захист дорогих йому ідеалів, славить силу любові, віру і кращі спонукування людини, підтверджує природна рівність усіх людей. Вигук героя однієї з цих п'єс: "Як прекрасно людство!" — може служити знаком епохи Відродження, що подарувала світу Шекспіра.

Шекспір — автор 37 п'єс, 2 поем, а також 154 сонетів, що відрізняються гарячим почуттям, насичених думкою. Творчість Шекспіра є однієї з вершин художньої культури епохи Відродження.

У 1612 році Шекспір написав свою останню п'єсу "Буря". Незабаром він лишив театр. Може бути Шекспір пережив розчарування в англійському театрі, що ішов від того великого шляху, по якому він його вів. А може бути в роки мовчання він виношував задуми нових геніальних створень, яким так і не призначено було з'явитися.

Шекспір помер у 1616 році, у день, коли йому здійснилося 52 року. Він був похований у церкві рідного Стратфорда, куди дотепер приїжджають шанувальники його таланта з усіх кінців світу, щоб поклонитися могилі великого драматурга, відвідати будинок, де він жив, подивитися його п'єси в Стратфорском меморіальному театрі, де ставлять тільки п'єси Шекспіра.

РЕМБРАНДТ

Харменс ван Рейн

1606 — 1669

Голландія в 17-м сторіччі була однієї із самих багатих країн Європи. У столицю Амстердам стікалися товари з усіх кінців світу. Розбагатілі голландські купці і банкіри хотіли, щоб твори мистецтва відбивали все їхнє життя.

Живопис був у ту пору найбільше популярним і розвитим видом мистецтва. Кожний мало-мальськи заможний голландець вважав картину кращою прикрасою свого житла. За словами сучасника, у голландських містах "усе вдома були напхані картинами".

Незважаючи на те, що одні художники писали в основному портрети, інші — жанрові сцени, треті — натюрморти, четверті — пейзажі, усі вони ринулися зображувати навколишнє життя реалістично: правдиво, просто, без прикрас. Це їм удалося, і багато хто з них прославилися на сторіччя.

Але як ні високо була майстерність голландських малярів 17-го сторіччя, усіх їх перевершив своїм великим мистецтвом Рембрандт ванний Рейн. Він великий надзвичайною простотою і людяністю. Засобами живопису Рембрандт зумів, як ніхто до

нього, розкрити внутрішній світ людини, його складні щиросердечні переживання.

Рембрандт народився в голландському місті Лейдене в сім'ї мірошника. Батько хотів, щоб він став вченим, але юнак знайшов своє покликання в живописі. Він переїхав в Амстердам, і незабаром до нього прийшов великий успіх. Йому замовляли багато картин і портретів. Але гучна слава ніколи не залучала Рембрандта. Він не ринувся догоджати багатим городянам. І чим серйозніше і глибше ставало його мистецтво, тим менше подобалося воно багатим, самовдоволеним замовникам.

Він писав те, що спостерігав у житті, і всіх, що він зображував, ставало надзвичайно поетичним. Це чудо чинила пензель великого майстра. У картинах Рембрандта панує півморок, і м'яке золотаве світло виділяє з нього фігури. Самі фарби, немов зігріті внутрішнім теплом, мерехтять, як дорогоцінні камені. "Вигнання торгуючих із храму" (1626 ДЕРЕВО, ОЛІЯ 43 x 33). було написано Рембрандтом у двадцятилітньому віці. Деякі риси цього твору говорять про недосвідченість починаючого майстра, хоча багато чого вже передвіщає його майбутні шедеври. Неважко зауважити в картині фахові огріхи: помилки в перспективі й у пропорціях. Проте вже самий вибір сюжету — свідчення незалежних устремлінь молодого маляра. Всупереч уподобанням більшості голландських малярів до побутового жанру, він обертається до історичної картини на біблійний сюжет і пише її з незвичним для "малых голландців" драматичним розжаренням пристрастей. Відтворені на полотні крайні емоційні стани — страху, страхітливості, гніву — свідчення раннього інтересу художника до внутрішнього світу чоло сторіччя. Це декілька гротескне загострення щиросердечних проявів і було вихідною точкою у творчому шляху Рембрандта, що призвів його надалі до відкриття багатопланового життя людської душі. Нарешті, важливо і те, що вже тут молодий маляр ринеться до відтворення не тільки характерів, але і моральних проблем. Зображуючи біблійний сюжет вигнання Христом торговців і змінював із храму, Рембрандт відстоює думка про несумісність суєтної погоні за життєвими благами з високим призначенням людини.

"Кухня" Рембрандта — найвидатніший малюнок голландської школи. З XVIII сторіччя до середини 1930-х років цей лист був відомий за назвою "Блинщица". Його нове визначення — "Кухня" — запропонувала В. М. Небезина, що побачила в композиції інтер'єр кухні в будинку самого Рембрандта на вулиці Бестрат в Амстердамі, а в головних персонажах малюнка — зображення Хендрикьє Стоффельс і її маленька дочка Корнелії.

Твір зрілого Рембрандта, ця композиція розкриває його майстерність рисувальника, його індивідуальне бачення світу, його відчуття життя. Виконаний бистром у традиційній техніці ручки і размивки, лист побудований на сполученні деяких скупих ліній і тонких переходів світлотіні. Мерехтлива, глибока і прозора, вона перетворює прозаїчну сцену ліричної уяви.

Картини і гравюри Рембрандта набагато ширше відомі публіці, ніж його малюнки, що залишалися протягом довгого часу предметом інтересів невеличкого кола збирачів і знавців. Тим часом фігура Рембрандта-малювальщика ні в чому не поступається

Рембрандту-живописцю або офортисту. Малюнки майстра, що збереглися у величезній кількості — біля 1700 листів, складають автономну область його творчості. І однієї із самих чудових особливостей рембрандтовських малюнків є їхня спроможність робити глядача свідком і співучасником народження художньої думки геніального майстра. До числа таких листів ставиться і невеличка замальовка

"Жінка з дитиною"(1650-е рр.)

Виконана очеретяною ручкою, вона зберігає усю свободу і безпосередність миттєвого начерку з натури або по пам'яті, коли рука художника ледь устигає намітити головні лінії. Водночас у графічних творах зрілого Рембрандта навіть самі, здавалося б, приблизні обриси наділені величезною силою узагальнення. Може бути тому в маленькому начерку, що належить музею, так уражає уміння передати декількома штрихами не тільки позу й образ жінки, але і щиросердечний стан і навіть та атмосфера любові і довіри, що немов огортає її і дитини.

Рембрандт цінував у людині не знатність, не багатство, не зовнішню красоту, а спроможність мислити, почувати, переживати. Улюбленими героями творів Рембрандта були прості люди. На його полотнах людина радіє, уболіває, засмучується, страждає.

У надзвичайно хвилюючих і проникливих портретах Рембрандта як би відчуваєш прожити людиною життя. Зображуючи своїх близьких, друзів, старців, щораз із надзвичайною пильністю передавав він мінливі щиросердечні прямуювання, живу тремтливість виражень особи, зміну настроїв.

Портрет жінки похилого віку, за традицією (але без достатніх основ), іменований "Портретом братова", написана Рембрандтом у пізній період його творчості, коли були створені самі прославлені з його портретних робіт. Моделями для багатьох із них служили або друзі художника, або люди з близького йому кола. У таких портретах зникає звична дистанція, що відокремлює художника від портретирує, і між ними встановлюється той ступінь довірчого порозуміння, що складає основу для проникливого розкриття внутрішнього світу моделі. Серед рембрандтовських портретів 1650-х років портрет із наших зборів виділяється особливою концентрованістю образного і композиційного задуму. Світлом вихоплені лише особа і верхня частина фігури; складені руки, звичайно настільки виразні в Рембрандта, заховані в рукава. Темно-червона хустка, що обрамовує голову, підкреслює багатство пластичної нюансировки особи й одночасно посилює враження розеднюваності героїні від навколишнього, її повну заглибленість у свій внутрішній світ. Твір це належить до тому типу рембрандтовських робіт, що називають портретами-біографіями. Жінка зображена тут у стані особою внутрішньої зосередженості, коли думка і почуття злиті воедино і міркування предстає в ореолі найтонших емоційних відтінків, а глибоке переживання невіддільно від тієї мудрості, що сприймається як результат прожитого життя. І сама рембрандтовська живопис, його знаменита світлотінь — контрасти темряви і світла, динаміка їхній складних градацій від прозорих тіней до полум'яніючих колірних рефлексів — виступає як зрима втілення духовного багатства людської особистості.

Одна з його пізніх картин — "Повернення блудного сина". Тут зображена людина, що колись покинула рідну домівку і після довгого років скитань, злидні, принижень повернувся до батька. І старезний батько, осліплий від горя, прощає його, обіймаючи тремтячими руками.

До самих значних створень пізнього пери ода його творчості належить картина "Артаксеркс, Аман і Есфирь"(1660 ПОЛОТНО, ОЛІЯ, 73 x 94).. Її сюжет — епізод біблійної легенди про царицю Есфири, що викрив перед своїм чоловіком, перським царем Артаксерксом, підступні задуми його наближеного Амана, що погрожували знищенням цілому народу. Скупі, але красномовні жести і пози персонажів розкривають драматичний конфлікт між ними. У картині царює напружена атмосфера чекання. Тільки що закінчила своє слово Есфирь, Артаксеркс устремив погляд перед собою, рука його готова підняти жезл; під вантажем обвинувачень зігнувся Аман. Зіщулившись, він очікує вирок царя. Торжество правди, осуд зла, натхненність Есфири і пригніченість Амана виражені в картині через складні зіставлення світла, тіні і колірні відтінки. Фігура Есфири осяяна сяйвом, її одяг із довгим шлейфом блискає, як якби вона була покрита дорогоцінними каміннями. У глибоку тьму занурений Аман. Рембрандт досягає надзвичайної глибини в передачі внутрішнього життя своїх героїв, їхньої духовної енергії. У напруженому емоційному середовищі картини відтінки світла і цвіти сприймаються як аналоги духовних і етичних цінностей.

Рембрандт був не тільки маляром, але і видатним майстром офорта.

Рембрандт Харменс ван Рейн останні роки жив у злиднях, забутий усіма. Ніхто з багатих замовників і не згадував уже про великого голландського художника. У найбіднішому кварталі Амстердама нерідко зустрічали його — самотнього старця, чий старий одяг був забруднений фарбами. Але суворі життєві іспити не зломали його. Він продовжував завзято працювати і писав так, як підказувало йому серце.